

මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපාරය සහ මහවැලි එච් කලාපයේ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය

ජේ.කේ. එස්. එම්. පෙරේරා¹

සංක්ෂේපය

ලංකාවේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක් වන මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපාරය තුළින් සංවර්ධනයට ලක් වූ මහවැලි එච් කලාපය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම මෙම ලිපියේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ. ඒ අනුව එච් කලාපයේ සංවර්ධනට මහවැලි ව්‍යාපාරය විසින් ලබා දෙන්නා වූ සහයෝගය කුමනාකාරයෙන් ද යන්න සාකච්ඡා වේ. එසේම කලා වැව ආශ්‍රිතව සිදු කෙරෙන්නා වූ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය මෙන්ම වැව් ආශ්‍රිතව සිදු කෙරෙන මිරිදිය මත්ස්‍ය කර්මාන්තය පිළිබඳ සාකච්ඡා වේ.

මූල්‍ය පද:- මහවැලි එච් කලාපය, කෘෂිකර්මාන්තය, වාරි කර්මාන්තය, කෘෂි හා වාරි කර්මාන්ත ආශ්‍රිත සංවර්ධනය

හැඳින්වීම

අහසින් වැටෙන එක වතුර බිඳක්වත් ප්‍රයෝජනයට නොගෙන මහ මුහුදට ගලා යාමට ඉඩ නොතිබිය යුතුය යන සංකල්පයෙන් පරාක්‍රමබාහු රජතුමා විසින් පරාක්‍රම සමුද්‍රය නිර්මාණය කරන ලදී. අතීතයේ වර්තමානයේ මෙන්ම අනාගතයේ ද ප්‍රයෝජනවත් ය. අතීතයේ ලංකාව යනු යැපුම් කෘෂිකර්මාන්තයෙන් ස්වයංපෝෂිත වූ දූපත කි. අතීතයේ වැසි ජලයෙන් පමණක් ගොවිතැන් කටයුතු සිදු කළ අතර කල් යත්ම ගංගාවන් හරස් කරමින් වැව් නිර්මාණය කිරීම සිදු කළ අතර ඉන් පසු වාරි ජලය භාවිතා කරමින් කෘෂිකර්මාන්තය සිදු කරන ලදී. රජවරුන්ගේ සහ ගැමියන්ගේ මූලිකත්වයෙන් වාරි කර්මාන්තය සිදු වූ අතර ඉතා උසස් තාක්ෂණයක් භාවිතා කරමින් වැව් බැඳීම සිදු කර ඇති බවට අදටත් අපට දැක ගත හැකිය. එසේම ජලය තැනකින් තවත් තැනකට රැගෙන යාම සඳහා නිර්මාණය කර ඇති ඇලවල් ද ජලය නිකුත් කිරීම සඳහා නිර්මාණය කර ඇති සොරොව් ද උසස් තාක්ෂණය භාවිතා කරමින් සිදු කර ඇත. එසේ දියුණු තාක්ෂණයකින් පරිපූර්ණ වූ ලංකාවේ වාරි කර්මාන්තය හා සබැඳුණු වෙනම සංස්කෘතියක් ද දැක ගත හැකිය. වැව් වලින් උපරිම ප්‍රයෝජන ගනිමින් කෘෂිකර්මාන්ත කටයුතු වල නියැලුණු සිංහලයන් තමන්ට ජීවත් වීමට උපකාරී වූ වැවට කෘතගුණ සාළකීමට ද අමතක කළේ නැත. ඔවුන් වැවෙන් ප්‍රයෝජන ගන්නා මෙන්ම වැව් නඩත්තු කිරීමේ කටයුතු ද සිදු කරන ලදී. වැව් විනාශ වීමට ඔවුන් කිසි විටක ඉඩ තැබුවේ නැත. එසේම ලාංකිකයන්ගේ ආර්ථිකයද අතීතයේ කිසිම විටක පහළ මට්ටමක නොතිබුණි. මන්ද යත් ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා සීමිත වීමත් එදා වේල පිරිමසා ගැනීමට වැව උපකාරී වීමත් නිසාය. මෙසේ දියුණු තාක්ෂණයකින් ස්වයන් පෝෂිතව තිබූ අප රට විවිධ ආක්‍රමණ හමුවේ කඩා වැටීමකට ලක් විය.

¹ ශාස්ත්‍රවේදී (විශේෂ) ආර්ථික විද්‍යා දෙවන වසර,sagarikamadushani28@gmail.com

වාරි සංස්කෘතිය බිඳ වැටීමට ලක් වූ අතර කෘෂිකර්මාන්තයද ඇද වැටීමට ලක් විය. නමුත් කල් යත්ම පාලකයන්ට වැව් වල ඇති වටිනාකම පසක් වීමත් සමගම නැවත් වැව් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සිදු කළ අතර කෘෂිකර්මාන්තය නගා සිටුවීමටද කටයුතු සම්පාදනය කරන ලදී.

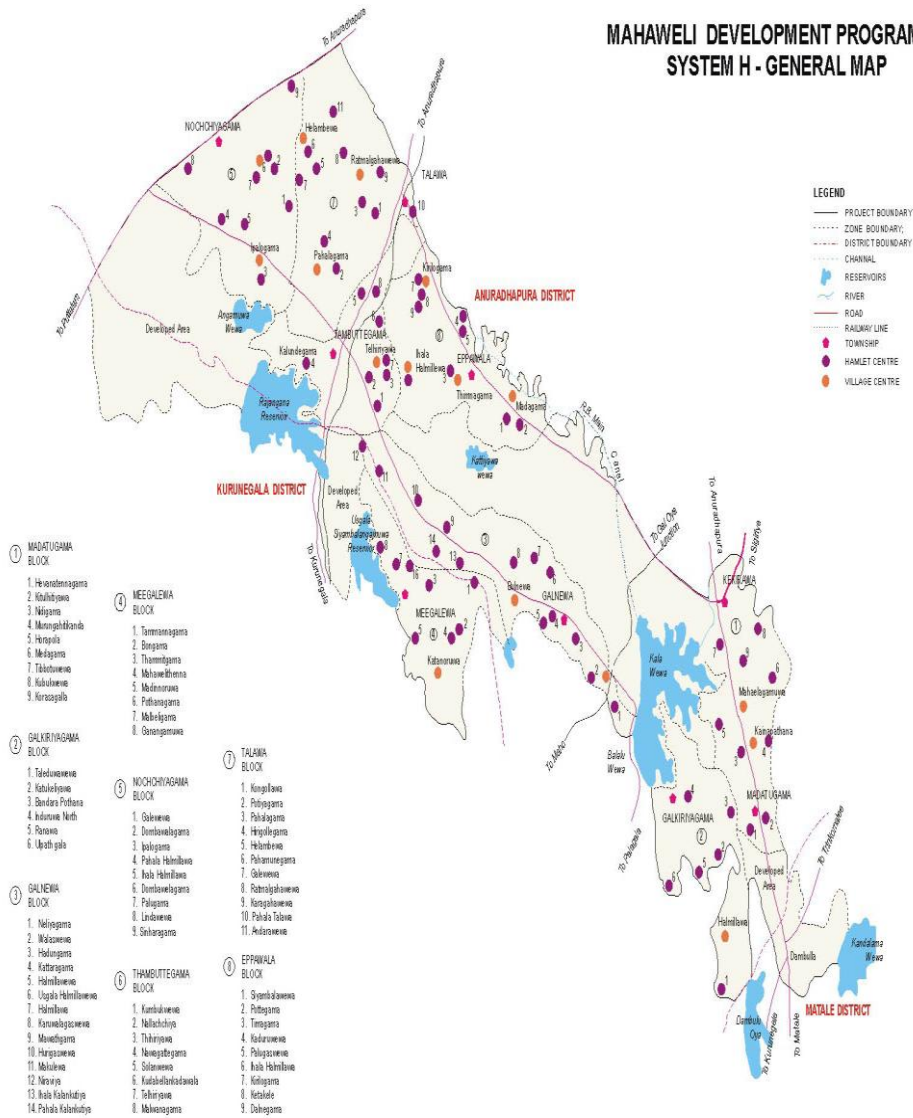
මෙසේ වැව් හා බැඳුණු ඉතිහාසයක් ඇති අපේ රටේ අදටද කෘෂිකර්මාන්තයට ප්‍රධාන ස්ථානයක් හිමි වී ඇත. මන්ද යත් අපේ රට සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටක් මෙන්ම කෘෂිකාර්මික රටක් වන හෙයිනි. එයෙන් බලයට පත් වූණු රජයන් විසින් විවිධ යෝජනා ක්‍රම ඔස්සේ කෘෂිකර්මාන්තය නගා සිටුවීමට කටයුතු යොදන ලදී. එසේ ආරම්භ වූ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක් ලෙස මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය හඳුන්වා දිය හැකිය. කඩිනම් මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ මූලික අරමුණු වූයේ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධන කටයුතු ගොවි පවුල් පදිංචි කිරීම සහ රැකියා උද්පාදනය කිරීමයි. ඒ අනුව 1991 දී මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලදී. ආරම්භයේදී මෙම ව්‍යාපාරය සඳහා දරා ඇති මුළු වියදම රුපියල් දශලක්ෂ 18 829 කි. ඒ අනුව මහවැලි ව්‍යාපාරය යටතේ කලාප ඇති අතර මහවැලි එව් කලාපය සහ ඒ ආශ්‍රිත සංවර්ධනය පිළිබඳව මින් ඉදිරියට සාකච්ඡා වේ.

මහවැලි එව් කලාපය තඹුත්තේගම තලාව එප්පාවල නොච්චියාගම මහ ඉලුප්පල්ලම ගල්නෑව සහ මීගලෑව යන කොට්ඨාශ හතෙන් සමන්විත වේ. මෙම කොට්ඨාශ හත පදනම් කර ගනිමින් කෘෂිකාර්මික අංශයෙන් සහ වාරි කර්මාන්ත අංශයෙන් සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක වේ. කෘෂිකාර්මික අංශයෙන් ප්‍රධාන වශයෙන් වී ගොවිතැන සිදු වන අතර ඊට අමතරව එළවළු වර්ග පලතුරු වර්ග මෙන්ම ලොකු එෆුණු වගාවන්ද දැකිය හැකි ය.

කෘෂිකර්මාන්තයට අමතරව වැව් ආශ්‍රිතව සිදු කෙරෙන මිරිදිය මත්ස්‍ය කර්මාන්තයද සිදු කරනු ලබයි. එව් කලාපයට අදාළ ප්‍රධාන මහවැලි අධිකාරිය තඹුත්තේගම පිහිටන අතර අනෙකුත් කලාප වලට අදාළ උප කාර්යාල තලාව ගල්නෑව මීගලෑව යන උප නගර කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් පිහිටුවා ඇත. එව් කලාපයේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති මඟින් කේටයාර දෙදහසක් 2000 පමණ භූමියක් ආවරනය කෙරෙන අතර ගොවි පවුල් තිස් නව දහස් එකසිය හතළිස් පහක් 39145 පමණ ප්‍රමාණයක් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වැඩසටහන් මඟින් ආවරණය කරනු ලබයි. පහත දැක්වෙන මහවැලි එව් කලාපයේ සිතියම මඟින් සංවර්ධනය වන ප්‍රදේශ හඳුනා ගත හැකි ය.

සිතියම අංක 01 : මහවැලි එච් කලාපයේ විසුරුම

MAHAWEELI DEVELOPMENT PROGRAMME
SYSTEM H - GENERAL MAP

මූලාශ්‍රය : මහවැලි සංවර්ධන අධිකාරිය, 2016

ඉහතින් දක්වූ පරිදි එච් කලාපයේ ප්‍රධාන කොට්ඨාශ හත සඳහා කලා වැව මගින් ජලය ලබා දීම සිදු කරනු ලබයි. ඒ අනුව එච් කලාපයේ කුඹුරු ගොවිතැන සිදු කරනු ලබන්නේ කලා වැව උපයෝගී කර ගනිමිනි. කලා වැව වර්ග කිලෝ මීටර අටසිය හතළිස් දෙකක 842 වපසරියක් පුරා විහිදී ඇති අතර උස 14.8 කි වෙල්ලේ දිග මීටර හයසිය පනහක් 650 වන අතර උපරිම ධාරිතාවය මුහුදු මට්ටමේ සිට 129.3 කි . කලා වැව ක්‍රි:පූ: පස්වන ශතවර්ෂයේ ධාතුසේන රජතුමා විසින් නිර්මාණය කළ අතර ක්‍රි:පූ: හත්වන ශතවර්ෂයේ පරාක්‍රමබාහු රජතුමා විසින් ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලදී. ඉන් පසු බ්‍රිතාන්‍ය පාලනය යටතේ 1872 1877 කාලයේ ලංකාව පාලනය කළ

විලියම් ග්‍රෙගරි ආණ්ඩුකාරවරයා කලා වැව ප්‍රතිසංස්කරණය කළ අතර 1833-1890 කාලයේ දී සර් ආතර් හැමිල්ටන් විසින් කලා වැව ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලදී.

කලා වැවේ සොරොච් පහක් දැක ගත හැකිය ඒවා නම් දකුණු ඉවුරු ඇල සොරොච් කලා වැව යෝධ ඇල සොරොච්ව කලා වැව ගොඩ ඇල සොරොච් බලලු වැව ගොඩ ඇල සොරොච්ව වම් ඉවුර ඇල සොරොච් ලෙසයි

නමුත් දියවර නිකුත් කිරීමේ දී ප්‍රධාන සොරොච් තුනක් උපයෝගී කර ගනිමින් කොට්ඨාශ හතකට ජලය නිකුත් කිරීම සිදු කරනු ලබයි. ඒවා නම් දකුණු ඉවුරු ඇල සොරොච්ව කලා වැව යෝධ ඇල සොරොච්ව වම් ඉවුර ඇල සොරොච්ව යි. මෙම සොරොච් තුන මගින් කොට්ඨාශ හතට ජලය නිකුත් කිරීම පහත ලෙස දැක්විය හැකිය. දකුණු ඉවුරු ඇල සොරොච්ව මගින් එප්පාවල තලාව තඹුන්තේගම නොච්චියාගම යන ප්‍රදේශ වලට ද කලා වැව යෝධ ඇල සොරොච් මගින් මහ ඉලුප්පල්ලම ප්‍රදේශයට ද වම් ඉවුරු ඇල සොරොච්ව මගින් ගල්නෑව මීගලෑව යන ප්‍රදේශ වලට දියවර නිකුත් කරනු ලබයි

කෘෂිකර්මාන්තය

මහවැලි එච් කලාපයේ වැව් 127 පමණ ඇති අතර ඒ සෑම වැවකටම කලා වැව දියවර සපයයි. මහවැලි අධිකාරිය මගින් සිදු කරනුයේ කන්නයකට එක් කොට්ඨාශයකට සපයන වතුර ප්‍රමාණය තීරණය කරමින් වගා කළ යුතු බෝග වර්ග පිළිබඳ ගොවියන් දැනුවත් කිරීමයි. ජලය නිකුත් කිරීම සහ කන්නයට වගා කළ යුතු භෝග මොනවාද යන්න තීරණය කරනුයේ කලා වැවේ පවතින ජල ප්‍රමාණය අනුවයි. මෙහි දී මහවැලිය මගින් පිහිටුවා ගෙන ඇති ගොවි සංවිධාන ද එකතුවෙන් තීන්දු තීරණ ගැනීම සිදු වේ. සෑම කොට්ඨාශයකටම අදාලව ගොවි සංවිධාන පිහිටුවා ගෙන ඇති අතර කලා වැවෙන් ජලය නිකුත් කිරීමෙන් අනතුරුව ප්‍රධාන ඇල මාර්ග ඔස්සේ ගලා යන ජලය උප ඇලවල් වලට නිකුත් කිරීමේ කාර්යය සිදු කරනු ලබයි.

ඉහතින් සඳහන් කළ පරිදි කුඹුරු හෙක්ටයාර 2000 ක පමණ ප්‍රමාණයකට ජලය සපයන අතර එමගින් පවුල් 39145ක ප්‍රමාණයක් පෝෂණය වේ. ජලය සැපයීමේ දී ගොවි පවුල් 25627ක් නිලධාරීන් වශයෙන් ද ගොවි පවුල් 13518ක අනියම් ආකරයෙන් ජලය ලබා ගනී. මේ වසරේ යල කන්නය සඳහා වී වගා කිරීමට ජලය සපයන ලද්දේ තියෙන කුඹුරු ප්‍රමාණයෙන් 50% ක ප්‍රමාණයක් සඳහා පමණි. එයට හේතු වූයේ පවතින ජල හිඟය යි. කෙසේ වුවත් මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපාරය ආරම්භ වීමත් සමඟ එච් කලාපයේ කෘෂිකර්මාන්තය වර්ධනය වී ඇත. ක්‍රමවත් වගා රටාවන් හඳුන්වා දෙමින් කෘෂිකර්මාන්තය වර්ධනය කිරීමට මහවැලි නිලධාරීන් කටයුතු කරනු ලබයි.

කෘෂිකර්මාන්තය වර්ධනය කිරීමට රජය විසින් මහවැලි අධිකාරියට ආධාර සපයන අතර මහවැලි නිලධාරීන්ගේ මැදිහත් වීමෙන් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සාලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදු වේ. එසේ ක්‍රියාත්මක වන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් වලට නිදසුන් ලෙස නොමිලයේ බීජ වර්ග ලබා දීම එළවළු පැළ පලතුරු පැළ වර්ග නොමිලයේ ලබා දීම අඩු මිලට එළවළු පළතුරු පැළ ලබා දීම තරග වැඩසටහන් මගින් ගොවි ජනතාව අභිප්‍රේරණය කිරීම මෙන්ම ජයග්‍රාහකයන්ට නිලිණ ලබා දීම වැනි වැඩසටහන් දැක්විය හැකි ය.

පහතින් දක්වෙන්නේ මහවැලි අධිකාරිය මගින් ලබා ගත් පවත්නා වී අස්වනු දත්තයන් සහ ඒවායේ මධ්‍යන්ය පිළිබඳ දැක්වෙන දත්තයන් ය. එම දත්ත වලට අනුව එවි කලාපය තුළ කෘෂිකර්මාන්තයේ වර්ධනයේ වෙනස් දක ගත හැකි ය

වගු අංක 01

වී අස්වනු දත්තයන් සහ ඒවායේ මධ්‍යයන්ත දත්තයන්

	ඒකකය	2002	2005	2010	2011
මහ					
වගා පැතිරීම	Ha	30695	30674	29849	30032
නිෂ්පාදනය	Mt	142922	158333	173380	128776
මධ්‍යය උපනතිය	Mt/Ha	5.19	5.76	6.48	5.00
යල					
වගා පැතිරීම	Ha	10807	17892	20695	25087
නිෂ්පාදනය	Mt	42408	77709	105269	111222
මධ්‍යය උපනතිය	Mt/Ha	4.60	4.84	5.57	5.37
එකතුව					
වගා පැතිරීම	Ha	41502	48566	50508	83119
නිෂ්පාදනය	Mt	185330	236047	276650	239998
මධ්‍යය උපනතිය	Mt/Ha	5.04	5.42	6.03	5.15

මූලාශ්‍රය : මහවැලි සංවර්ධන අධිකාරිය, 2016

වගු අංක 02

වාර්ෂික වී නිෂ්පාදන දත්තයන්

2002	2005	2010	2011
1.03	1.25	1.38	1.19

මූලාශ්‍රය : මහවැලි සංවර්ධන අධිකාරිය, 2016

වාරි කර්මාන්තය

වී නිෂ්පාදනය පමණක් නොව වැව් ආශ්‍රිතව මිරිදිය මත්ස්‍ය කර්මාන්තයද සිදු කරනු ලබයි. මහවැලි නිලධාරීන් පවසන ආකාරයට මහවැලිය මගින් මෙම ව්‍යාපෘතිය සිදු කරනු ලබනුයේ වැව් ගම්මාන වල ජනතාවගේ පෝෂණ අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කර ගැනීමේ අදහසිනි. එසේම මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් ගැමි ජනතාවගේ ආර්ථිකය වර්ධනය කර ගැනීම ද සිදු කරනු ලබයි. ඒ අනුව මහවැලිය මගින් හඳුන්වා දුන් මෙම ව්‍යාපෘතිය ඔස්සේ තෝරා ගත් වැව් කිහිපයකට ඔවුන් විසින්ම මිරිදිය මත්ස්‍යන් මුදා හරිනු ලබන අතර ඉන් පසු නඩත්තු කිරීම් ධීවර සමිති මගින් සිදු කරනු ලබයි. එසේ නඩත්තු කිරීම් වලදී ධීවරයන්ට ඇතැම් නීති රීති වලට යටත්ව ධීවර කටයුතු කිරීමට සිදු වේ. ඒ අනුව ගම්මානයෙන් පිට ධීවරයන්ට අදාල ගම්මානයේ වැවෙන් මසුන් මැරීම තහනම් අතර ධීවර කටයුතු සිදු කිරීමේ දී මුලින්ම ගම්මානයේ අවශ්‍යතාවන් සපුරාලිය යුතු ය. එසේම විසි දළ භාවිතා කිරීමේ දී අගල් 5ට අඩු දළ සහිත විසි දළ භාවිතා කිරීම තහනම් ය.

මෙසේ ධීවර සමිති මගින් ධීවර කටයුතු නඩත්තු කරන අතර මහවැලි අධිකාරිය මගින් අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සපුරා දීම සිදු වේ. මත්ස්‍ය බෝ කිරීම, පහසු මිලට විසි දළ ලබා දීම, දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත් වීම, වැනි ක්‍රියා මාර්ග ගැනීම සිදු කරනු ලබයි.

මෙසේ වාරි කර්මාන්තය හා ඒකාබද්ධ වී ඇති මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපාරය මගින් එවි කලාපයේ සංවර්ධනයට මනා පිටුවහලක් වී ඇත. එසේම වාරි මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු ද සිදු කරනු ලබයි. මෑත කාලීනව සිදු කරනු ලැබූ ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුත්තක් ලෙස පැවති රජයෙන් කරන ලද ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු දැක්විය හැකිය. එසේ ම පැරණි වාර්තයක් වන අලුත් සහල් මංගලය පැවැත් වීම මෙන්ම වැව් ආශ්‍රිත සිදු කරනු ලබන පැරණි වාරිතද ගැමි ජනතාව හා ඒකාබද්ධ වී සිදු කරනු ලබයි.

සමාලෝචනය

කෘෂිකාර්මික රටක් වන ශ්‍රී ලංකාව අතීතයේ පටන් යැපුම් කෘෂිකර්මාන්තයෙන් පෝෂණය වූවකි. අතීතයේ ලංකාව පාලනය කළ රජවරුන් පවා කෘෂිකර්මාන්තයේ වටිනාකම පසක් කර ගනිමින් කෘෂිකර්මාන්තයට අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් ලබා දීමට රාජ්‍ය අනුග්‍රහය දක්වා ඇති බවට ලංකාව පුරා විහිදී පවතින වැව් අමුණු, ඇලවල්, විනාශ නොවූ කෙත් වතු, මනාවට සාක්ෂි සපය යි. පෙර රජවරුන් මෙන්ම ලංකාව පාලනය කරන ලද වෙනත් ජාතීන් ද කෘෂිකර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීමට කටයුතු කරන ලදී. එසේම වර්තමානයේ පාලන කටයුතු කරන්නා වූ පාලකයන් ද කෘෂිකර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීමට කටයුතු සිදු කරනු ලබයි. එසේ ආරම්භ වූ සංවර්ධන ව්‍යාපාරයක් වන මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය හැඳින්විය හැකි ය. ඒ

ආර්ථිකවිද්‍යා
2016

අනුව මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපාරය මඟින් එවි කලාපයේ ගොවීන්ගේ ආර්ථිකය සංවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් ක්‍රියාවට නන්වනු ලබන වැඩසටහන් මඟින් ඔවුන්ගේ ආර්ථිකය වර්ධනය කිරීමෙහි ලා මහඟු අත්වැලක් ලැබේ.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

ජයවර්ධන, ආර්. ආර්. ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි නිෂ්පාදනය හා නව ආර්ථික රටාව, ප්‍රකාශකයෝ ඇස් ගොඩගේ සහ සහොදරයෝ

Ministry of Irrigation & Water Resources Management, Mahaweli Development authority, <http://www.irrigationmin.gov.lk/web/index.php>, Retrieved 15 November, 2016.

"Master Plan". Mahaweli Development Authority.

<http://mahaweli.gov.lk/en/mp.html>, Retrieved 16 November 2016